

GULDBORGSUND

§ 16 b MILJØTILLADELSE

§ 16 B MILJØTILLADELSE TIL KVÆGBESÆTNINGEN PÅ HAVLYKKEVEJ 2, 4872
IDESTRUP

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	Baggrund	3
1.2	Datablad	5
1.3	Resume	6
1.4	Afgørelse	7
2	VILKÅR FOR MILJØTILLADELSE	9
2.1	Generelle forhold.....	9
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	9
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	9
2.4	Nabopåvirkning	10
2.5	Natur	11
2.6	Gødningsproduktion og -håndtering	11
2.7	Bedst tilgængelige teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger.....	12
2.8	Generelle bemærkninger	12
3	BEGRUNDELSE OG VURDERING	14
3.1	Generelle forhold	14
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	14
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	18
3.4	Nabopåvirkning	23
3.5	Natur	27
3.6	Gødningsproduktion og -håndtering	30
3.7	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	32
3.8	Dokumentation	33
3.9	Alternative løsninger og 0-alternativ.....	33
3.10	Husdyrbrugets ophør	33
4	Høringer.....	34
5	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	34
6	BILAG	35

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Ansøgning

Guldborgsund Kommune har den 28. april 2021 modtaget ansøgning fra Henrik Vest Hansen om miljøtilladelse af kvægbesætningen på Havlykkevej 2, 4872 Idestrup med CVR-nr. 10329531. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 226410. Det er version 2 af skemaet, indsendt den 18. maj 2021, der ligger til grund for miljøtilladelsen.

Ansøger ønsker dels at overgå til regulering efter stipladsmodellen og dels at udvide produktionsarealet i eksisterende bygninger, samt opsætte nye kalvehytter. Endvidere bliver der tale om nye køresiloer og ny møddingsplads. Køresiloer og møddingsplads bliver etableret på samme område som de hidtidige køresiloer og møddingsplads.

Lovgivning

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til husdyrbrugloven¹ og gives til at bestemt antal m² produktionsareal, et specifikt staldsystem og dyretype/dyretyper, samt m² gødningsoverflade og ikke til et antal dyreenheder eller antal dyr.

I ansøgningen er der angivet hvor mange m² produktionsareal, samt hvilke stald- og dyretype, der skal være i den enkelte stald. Samtidig er der angivet antal m² gødningsoverflade, samt lagertype for gødningsopbevaringen.

Tidligere godkendelser

Den nuværende miljøgodkendelse til Havlykkevej 2 blev meddelt i 2014 efter daværende § 12.

Nudriften er i skema 226410 fastsat i henhold til miljøgodkendelsen fra 2014. 8 årsdriften er sat til det samme som nudriften, idet der ikke var bygningsmæssige

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 01.05.2019.

ændringer i forbindelse med miljøgodkendelsen i 2014. Ved godkendelsen blev en del kvier sendt på kviehotel for at give plads til flere malkekøer. Det er vurderet, at der ikke er behov for en minutiøs gennemgang af daværende produktion idet forskellen på kvier og køer på et mindre del af produktionsarealet er minimal.

Samdrift med andre husdyrbrug

Der er ikke samdrift med andre husdyrbrug

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16b miljøtilladelse til kvægbesætning på Havlykkevej 2, 4872 Idestrup.
Godkendelsen omfatter:	1.904 m ² produktionsareal til malkekøer, kvier og kalve. 183 gylleoverflade, (gyllebeholder) med naturligt flydelag. 200 m ² møddingsplads
Dato ikrafttrædelse:	XX. august 2021
Bedriftens adresse:	Vestmindegård, Havlykkevej 2, 4872 Idestrup
Bedriftens ejer og ansøger:	Henrik Vest Hansen, Havlykkevej 2, 4872 Idestrup
CVR-nr.	10329531
CHR-nr.:	16068
Ejendomsnummer:	376-0028197
Matr.nr. og ejerlav:	16a Ulslev By, Idestrup
Konsulent:	Nina Astrid Fenger Panvil, VKST I/S, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, nafp@vkst.dk.
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Forhøring af ejer og konsulent:	d. 05.08.2021 til 19.08.2021
Nabo/partshøring i perioden:	d. 13.01.2021 til 13.02.2021
Godkendelsesdato:	d. 15.02.2021
Afgørelse annonceret:	d. 15.02.2021
Klagefrist udløber:	d. 15.03.2021
Søgsmålsfristen udløber:	d. 15.08.2021
Retsbeskyttelse udløber:	d. 15.02.2029
Revurdering påbegyndes:	februar 2029

1.3 RESUME

Miljøtilladelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der er søgt om at udvide produktionsarealet i eksisterende stalde, opsætning af kalvehytter, samt renovering af køresiloer og mødding. Der ansøges om et samlet produktionsareal på 1.904 m². Desuden er der 1 eksisterende gyllebeholder med forbeholder.

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøtilladelsen er betinget af, er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion. Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder incl. Natura 2000 områder.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte ikke ødelægger/slører områdets landskabsformer eller er i strid med kulturmiljø interesser i området.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af bedriften.

BAT og IE-direktiv

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² omfatter implementering af dele af IE-direktivet "Direktivet om industrielle emissioner m.v." fra EU³.

Da bedriften har en ammoniakemission på over 750 kg NH₃-N (ammoniak) pr. år, men mindre end 3.500 kg NH₃-N, skal der foretages en vurdering af om bedriften kan overholde BAT-niveauet for ammoniakemission. Der skal eventuelt fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen. Derudover skal der ikke ses på BAT.

Miljøkonsekvensrapport

Da miljøtilladelsen meddeles på baggrund af § 16 b, stk. 2, er der ikke krav om en miljøkonsekvensrapport.

Konklusion

Guldborgsund Kommunen vurderer, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra bedriftens anlæg.

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256 af 29.12.2020

³ Europa-Parlamentets og rådets Direktiv 2010/75/EU, af 24.11.2010, om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening).

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte produktion, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger for og vilkår i tilladelsen overholdes.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte udvidelse af bedriften, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed § 16 b miljøtilladelse til kvægbesætningen på landbrugsejendommen Havlykkevej 2, 4872 Idestrup hørende til bedriften med CVR-nummer 10329531.

Miljøtilladelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1, da den beregnede ammoniakemission fra bedriften, er på over 750 kg NH₃-N pr. år og under 3.500 kg NH₃-N.

Husdyrbruget er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøtilladelse til et husdyrbrug med et samlet produktionsareal på 1.904m² og et gødningslagerareal på 383 m², fordelt på:

- 971 m² malkekøer, kvier og stude, fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.
- 254 m² malkekøer, kvier og stude, sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
- 423 m² malkekøer, kvier og stude, dybstrøelse.
- 248 m² kalve (under 6 mdr.) dybstrøelse.
- 8 m² heste, dybstøelse.
- 183 m² gylleoverflade (gyllebeholder), med naturligt flydelag.
- 200 m² møddingsplads, fast gødning.
- 2.300 m² plansiloer

Guldborgsund kommune meddeler miljøtilladelse til det ansøgte, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samtidig er det vurderet, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Miljøtilladelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet.

På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøtilladelsen. Hvor intet andet er nævnt, træder vilkårene i kraft ved tilladelsens ibrugtagning.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det godkendte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt.

Hvis den meddelte miljøtilladelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Der opstår dog først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal. Kontinuitetsbrud vurderes for hver dyretype for sig.

2 VILKÅR FOR MILJØTILLADELSE

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Ingen vilkår.

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

4. Produktionen skal ske med staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit som beskrevet i nedenstående tabel:

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald (BBR 7) Kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)	1.837	202	Malkeko tung race
	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb		971	Malkeko tung race
	Dybstrøelse		94	Malkeko tung race
Maskinhal (BBR 8)	Dybstrøelse	2.073	329	Malkeko tung race
	Dybstrøelse		112	Kalve (under 6 mdr.)
Stald (BBR 3)	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)	98	52	Kvier tung race (6 mdr. – kælving)
Stald (BBR 2)	Dybstrøelse	243	8	Heste
	Dybstrøelse		92	Kalve (under 6 mdr.)

Nye kalvehytter 1	Dybstrøelse	22	22	Kalve (under 6 mdr.)
Nye kalvehytter 2	Dybstrøelse	29	22	Kalve (under 6 mdr.)
I alt			1.904	

Rengøring

- Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at gulve holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
- Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte.
- Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for bedriftens eget areal. Væsentlighed vurderes af Guldborgsund kommune.

Energi- og vandforbrug

- Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

Spildevand

- Alt vand fra vask af malkestald, stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

- Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast eller tilføres gyllebeholder.
- Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.

Olieprodukter og kemikalier

- Olieprodukter og kemikalier skal opbevares forsvarligt og således at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand.
- Såfremt der på bedriften anvendes flydende handelsgødning skal det opbevares i tanke på tætbelægning med mulighed for opsamling af indholdet af den største benyttede tank.

2.4 NABOPÅVIRKNING

Lugt

- Såfremt der efter Guldborgsund Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Eventuelle udgifter til undersøgelse påhviler ejer.
- Omrøring af gyllen skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.

Fluer og skadedyr

16. Der skal på bedriften foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

17. Transport af dyr, foder og gylle til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj

18. Kvægbedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

19. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentation skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Bedriftens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for bedriftens skel og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Lys

20. Ved indretning og drift af bedriften skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 NATUR

Ingen vilkår.

2.6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNTERING

Husdyrgødning

21. Bedriften har maksimalt tilladelse til 183 m² overfladeareal på gyllebeholder og 200 m² møddingsplads.
22. Bedriften skal til en hver tid have råderet over gyllebeholdere med kapacitet svarende til minimum 7 mdr. gylleproduktion. Dokumentation for råderetten skal kunne fremvises ved tilsyn eller på forlangende.
23. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpesump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpesumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpesump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.
24. En eventuel læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
25. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

Fast gødning

26. Staldafsnit med dybstrøelse skal tilføres tilstrækkelig med halm eller lignende strukturmateriale til, at dybstrøelsen altid er tør i overfladen.

2.7 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Ingen vilkår.

2.8 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af bedriften skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudsat ved meddelelse af denne tilladelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 52 skal den driftsansvarlige straks underrette tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening. Endvidere skal den driftsansvarlige straks afværge den overhængende

fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.

- Bekendtgørelse nr. 1451 af 21.06.2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.
- Bekendtgørelse nr. 1551 af 02.07.2021 om anvendelse af gødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Affaldsbekendtgørelse nr. 2159 af 09-12-2020 som blandt andet pålægger erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald, og sikre at væsentlige dele af deres genanvendelige affald bliver genanvendt samt forbyder private og erhvervsvirksomheder at afbrænde affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse nr. 1401 af 26.11.2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 1686 af 18.12.2018.
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27.11.2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
XX. august 2021

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 BEGRUNDELSE OG VURDERING

Den miljøtekniske beskrivelse fremgår af bilag 2: Ansøgning om miljøtilladelse. I de følgende afsnit vil vilkår blive begrundet, og det vil blive vurderet, om den ansøgte udvidelse af kvægbesætningen på Havlykkevej 2, 4872 Idestrup kan indebære væsentlig påvirkning af landskabet og omkringboende, miljø og naturen.

3.1 GENERELLE FORHOLD

Opnåelse af tilladt produktion

Tilladelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Havlykkevej 2, 4872 Idestrup. Til bedriften er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 16068. Bedriften godkendes under CVR nr. 10329531.

Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at bedriften skal placeres, indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansat på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i tilladelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på bedriften.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Bedriften er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, og som ikke er ejet af ansøger, er Havlykkevej 4, som ligger ca. 300 m øst for beregnet centrum af anlægget. Elkenøre Øvej 18 er nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i område, der er at betragte som samlet bebyggelse. Elkenøre Øvej 18 ligger ca. 1,3 km mod vest, nord-vest. Nærmeste byzoneområde er sommerhusområdet, som ligger ca. 530 m mod syd. Se nedenstående kort.

Kort 1: beliggenhed i forhold til omkringboende

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§ 6, § 7 og § 8) er angivet i nedenstående tabel. Afstandene er målt fra nærmeste aktive stald i anlægget til områdetypen.

Tabel 1. Anlæggets placering ift. afstandskrav.

	Afstand fra anlægget
Ikke almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 25 meter</i>	450 meter
Almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 50 meter</i>	850 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ² * – <i>Krav 15 meter</i>	150 meter
Offentlig vej og privat fællesvej – <i>Krav 15 meter</i>	250 meter
Levnedsmiddelvirksomhed – <i>Krav 25 meter</i>	>1.000 meter
Beboelse på samme ejendom ** – <i>Krav 15 meter</i>	5 meter
Naboskel*** – <i>Krav 30 meter</i>	1,5 meter
Nabobeboelse (Havlykkevej 4) – <i>Krav 50 meter</i>	250 meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhusområde – <i>Krav 50 meter</i>	500 meter
Område i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet erhverv eller til offentlige formål med henblik på	900 meter

beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende – <i>Krav 50 meter</i>	
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzonen, og som har anden ejer end driftsherren	1,3 kilometer
Kategori 1-natur – ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	8 kilometer
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	3,7 kilometer

*Det er ejers ansvar, at ny anlæg placeres mere end 15 meter fra eksisterende og nye dræn. Ved beholdere til flydende husdyrgødning er kravet 100 meter.

**Afstandskravet gælder kun ved etablering af anlæg, eller udvidelser/ændringer der medfører forøget forurening.

***Kravet gælder kun ved bygningsmæssige ændringer/udvidelser.

Ikke alle dræn er kortlagt, og det er ikke muligt med sikkerhed at vide om afstandskravet på 15 m til dræn er overholdt.

I forbindelse med ansøgningen bygges der ikke nyt. Alle ændringer foretages i eksisterende bygninger. At disse bygninger ikke overholder nugældende afstandskrav er således ikke et problem. Bygningerne er enten opført før afstandskravene blev gældende eller med gyldig dispensation for afstandskravene.

Opstillingen af kalvehytter på tidligere møddingsplads mellem 2 eksisterende bygninger anses i denne sammenhæng også for en ændring inden for eksisterende bygningsmasse. Dette er begrundet af, at kalvehytterne er meget små, flytbare og placeret, så de stort set ikke kan ses.

I forbindelse med denne miljøtilladelse er der således ikke meddelt dispensation i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse med afstandskravene. Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj, som følge af anlæggets placering og lokalisering.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Alle ændringer sker i eksisterende bygningsmasse. Det ansøgte indeholder således ikke nybyggeri, der kan påvirke fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, skovbyggelinjen, sø- og å-beskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder og lavbundsarealer, eller fredede områder.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Området omkring anlægget er et åbent og relativt fladt landbrugslandskab med mange vindmøller og nærhed til et stort sommerhusområde, Det Falsterske Dige og Østersøkysten.

Anlægget fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet alle eksisterende bygninger er opført i tilknytning til hinanden. Således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig enhed. Se bilag 1 "Situationsplan".

Der er ikke planlagt afskærmende beplantning omkring ejendommen, idet det vurderes, at anlæggets fremtræden i forhold til landskabet vil være uændret, da der ikke opføres nyt byggeri.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Ejendommen er placeret i landzonen i et område, som i Kommuneplan 2093-2031 er udpeget som værdifuldt jordbrugsområde. Området er primært forbeholdt jordbrugserhvervene.

Landskabelige værdier

Anlægget ligger uden for større sammenhængende landskaber og bevaringsværdige landskaber.

Kulturhistoriske værdier

Anlægget ligger uden for kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer. Ca. 750 meter mod øst er Husmandskolonien Ulslev Strandhuse udpeget. Kulturmiljøet vil ikke blive berørt af ændringen af produktionen.

Der ligger beskyttede fortidsminder ca. 1.200 meter sydvest fra anlægget og et 1.400 meter nordøst for, men da anlægget ligger uden for beskyttelseszonen på 100 meter, vil de ikke blive berørt af denne miljøtilladelse.

Naturmæssige værdier

Anlægget ligger inden for udpegningen af økologiske forbindelser. Ifølge kommuneplan 2019-2031 skal større tekniske anlæg og byvækst undgås inden for disse områder, eller anlægges så spredningsmulighederne ikke forringes. Ved større tekniske anlæg menes veje, jernbaner, bebyggelser.

Da der ikke skal bygges i forbindelse med projektet, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig indflydelse på de naturmæssige værdier i området.

Drikkevandsinteresser

Bedriften er beliggende i område med drikkevandsinteresser. De gældende regler for tæthed og styrke af staldgulve, opbevaring af husdyrgødning, samt de gældende regler for udbringning og udnyttelse af husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at sikre grundvandet mod forurening.

Geologiske værdier

For geologisk interesseområder gælder bl.a., at inden for de arealer, som er udpeget til at have specifik geologisk bevaringsværdi skal der tages særlige hensyn til geologien. Byggeri og anlægsarbejder, tekniske anlæg, skovrejsning, beplantning mv., som kan sløre landskabets dannelsesformer, skal søges udført på andre lokaliteter og kan kun finde sted, hvis der ikke kan findes et alternativ.

Bedriften er beliggende inden for et område med specifik geologisk bevaringsværdi. Da der ikke skal bygges i forbindelse med projektet, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig indflydelse på de geologiske værdier i området.

Rekreative værdier

Ejendommen ligger uden for friluftsområder. Nærmeste område ligger ca. 250 meter syd for ejendommen.

3.2.5 Samlet vurdering af lokalisering og planmæssige forhold

Samlet er det vurderet, at den ansøgte udvidelse af bedriften kan gennemføres uden at det vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at de ansøgte ændringer inden for eksisterende bygningsmasse ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelseslinjer og lignende regionale/nationale udpegninger.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Bedriftens produktionsramme reguleres ud fra antal m² produktionsareal og m² overfladeareal på gødningslagrer, den såkaldte "stipladsmodel". Denne model forudsætter, at lugt- og ammoniakemissionen vil være relativt konstant uanset antal dyr i staldene. Ved vurdering af bedriftens miljøbelastning beregnes emissionerne med udgangspunkt i de valgte typer af dyr, staldsystemer, gødningslagre samt eventuel anvendelse af miljøteknologier.

Ansøger har søgt om godkendelse til dels eksisterende produktionsareal med den fleksibilitet, der gives med hensyn til antal dyr, og dels til udvidelse af produktionsarealet inden for eksisterende bygningsmasse.

Bedriften drives konventionelt, og den ansøgte produktion i staldene er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger. Der er stillet vilkår om, at bedriften indrettes og drives, som angivet i nedenstående tabel.

Tabel 2: Stalde

Stald	Areal m ²	Staldtype	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald (BBR 7) Kostald	1.837	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)	202	Malkeko tung race
		Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	971	Malkeko tung race
		Dybstrøelse	94	Malkeko tung race
Maskinhal (BBR 8)	2.073	Dybstrøelse	329	Malkeko tung race
		Dybstrøelse	112	Kalve (under 6 mdr.)
Stald (BBR 3)	98	Sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller	52	Kvier tung race (6 mdr. – kælving)

		ringkanal)		
Stald (BBR 2)	243	Dybstrøelse	8	Heste
		Dybstrøelse	92	Kalve (under 6 mdr.)
Nye kalvehytter 1	22	Dybstrøelse	22	Kalve (under 6 mdr.)
Nye kalvehytter 2	29	Dybstrøelse	22	Kalve (under 6 mdr.)
I alt		Staldtype	1.904	

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Tidligere produktioner

Der skal jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser og ændringer af bedriften foretaget inden for de seneste 8 år.

Produktionen på Havlykkevej 2 fik i 2014 miljøgodkendelse til en større udvidelse. Godkendelsen fordoblede antallet af malkekøer, mens kvierne blev sendt på kviehotel. Nu ønskes kvierne tilbage på bedriften. Den ekstra staldplads opnås fortinsvis ved at inddrage en del af et maskinhus til dybstrøelsesstald.

Fleksibilitet og udnyttelse

Med reglerne for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulvtype og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden mere eller mindre. Dyrene skal dog altid som minimum have den plads dyrevelfærdskravene foreskriver.

Den godkendte produktion er fastholdt gennem vilkåret om, at driften skal være som ansøgt, samt vilkåret om fordeling af dyretyper, gulvtyper, produktionsarealer og miljøteknologi.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfaste grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50% af den mulige produktion på mindre end 25% af det samlede godkendte produktionsareal. Kontinuitetsbrud opgøres for hver dyretype for sig.

3.3.2 Strøelse og rengøring

Fordampning af ammoniak og til dels lugt, kommer fra våde gødningsoverflader, hvorfor renholdelse af gulve er essentielt. Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde (herunder kalvehytter) og foderanlæg holdes rene, samt at produktionsarealer med dybstrøelse holdes tørre i overfladen vha. tilstrækkelig tilførsel af strøelse. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig sikrer renholdelse af område med foder, at skadedyr ikke tiltrækkes og opformerer.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at udendørsarealer, samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning skal renholdes, dels for at udgå lugt og dels for at undgå skadedyr som f.eks. rotter, mus og fluer.

Endvidere er der sat vilkår om, at driften ikke må give anledning til støvgener uden for bedriften.

3.3.3 Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle staldafsnit.

3.3.4 Fodring

På baggrund af "stipladsmodellens" forudsætninger for beregninger af emissioner af lugt og ammoniak er den ernæringsmæssige styring af ammoniakemissionen allerede indarbejdet i husdyrbrugloven.

3.3.5 Energi- og vandforbrug

Energi

Der anvendes el til foderanlæg, belysning, malkeanlæg, køling af mælk, pumpning af gylle m.m.

I ansøgningen er det oplyst at energiforbruget forventes at falde fra ca. 150.000 kWh/år til ca. 84.800 kWh/år idet ældre malkebot udskiftes med malkestald

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår om, at energiforbruget skal følges. Ved afvigelser i de årlige opgørelser skal der gøres tiltag til at finde årsagen til et stigende forbrug og efter behov gennemføre tiltag for at reducere forbruget.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af malkeanlæg m.m.

Det samlede vandforbrug forventes at falde fra ca. 12.500 m³ om året til 10.400 m³ om året pga. skiftet fra malkebot til malkestald.

Bedriften anvender vand fra Idestrup vandværk.

Der er stillet vilkår om, at der skal holdes øje med vandforbruget, således at unødigt spild undgås. Dette er begrundet i, at øget vandforbrug i form af spild, kan have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen, og vil kunne påvirke grundvandsressourcen unødigt.

3.3.6 Spildevand og regnvand

Spildevand fra husdyrproduktionen omfatter vand fra malkestald, vask af foderrekvisitter, drikkevandsspild samt regnvand fra fodersiloer og møddingsplads. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Dette vand indgår i beregning af opbevaringskapaciteten på bedriften sammen med gylle fra dyrene (se afsnit 3.6.2).

Regnvand fra tage og befæstede arealer uden forurening med foderstoffer eller husdyrgødning kan betragtes som afløbsvand og ledes til dræn.

Der er stillet vilkår om, at spildevand fra husdyrproduktionen skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand forurenet med mælk, gødning, foder o.lign. kan flyde til kloakker eller strømme til dræn / vandløb, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

3.3.7 Affald

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt at sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper.

Døde dyr

Håndtering af døde dyr på bedriften er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav om placering og indretning af afhentningspladser. Der er ikke vurderet behov for at stille yderligere vilkår i relation til opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området.

Olie-/ og kemikalieaffald

Der er stillet vilkår om, at korrekt bortskaffelse af bedriftens farlige affald (incl. veterinært affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Spildolie skal opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb jf. Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.

Fast affald

Erhvervsaffald skal sorteres, så mest muligt kan genbruges. F.eks. kan rene fraktioner af papir og pap med stor fordel udsorteres og afleveres til genbrug. Endvidere kan flere og flere plastfraktioner afleveres til genbrug. Fremkommer der væsentlige mængder genanvendeligt affald, er der pligt til at sikre, at affaldet genanvendes. Pligten til kildesortering og afsætning af genanvendeligt affald til genanvendelse fremgår af affaldsbekendtgørelsen, og der skal derfor ikke stilles vilkår herom. Det skal bemærkes, at kravene til udsortering og genanvendelse stiger væsentligt i de kommende år.

I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der blandt andet henvist til affaldsbekendtgørelsen, som pålægger alle erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald og sikre at væsentlige dele genanvendes.

Foderrester

Der er sat vilkår om at kasseret foder skal opbevares på fastbund og overdækket eller tilføres gyllebeholder. Dette skyldes, at foder under forrådnelse kan give anledning til mindre punkt forureninger og kraftige lugtgener, hvis det opbevares på bar jord og uden overdækning.

3.3.8 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen. Der skal dog gøres opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendte beholdere på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Endvidere er det ejers ansvar, at sørge for at tankene er korrekt registrerede i BBR. Forsikringsselskaber er berettigede til at nægte dækning af skader forårsaget af tanke, der ikke er lovlige f.eks. fordi de ikke er korrekt registreret, eller fordi de er blevet for gamle.

Øvrige olieprodukter

Der er sat vilkår om, at øvrige olieprodukter skal opbevares forsvarligt, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand. Samtidig bør der etableres mulighed for opsamling af eventuelle spild.

Nye olieprodukter bør opbevares i lukkede beholdere på fast gulv uden afløb.

Pesticider/sprøjtemidler/kemikalier

Der er sat vilkår om at kemikalier skal opbevares, således at der ikke er risiko for forurening af jord og undergrund. Oplag bør derfor være under tag og på spildbakke eller tæt bund med op kant, uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde.

Der er ikke stillet vilkår om påfyldning af marksprøjte, samt vask af sprøjte, idet disse krav fremgår af vaskeplads bekendtgørelsen. Ved eventuelle skyllinger i marken skal det naturligvis sikres, at der ikke er risiko for afløb til overfladevand.

Flydende handelsgødning

Flydende handelsgødning kan forårsage kraftig forurening af jord og overfladevand i tilfælde af utætte beholdere. Da der har været adskillige tilfælde af uheld pga. påkørsel o.l. er der sat vilkår om, at tanke med flydende handelsgødning skal opstilles med mulighed for opsamling af evt. spild.

3.3.9 Beredskabsplan

Driftsforstyrrelser og uheld

Det er kun større husdyrproduktioner, omfattet af IE-reglerne, der skal redegøre for hvordan driftsforstyrrelser og uheld håndteres.

Det skal dog påpeges, at jf. gældende regler (§ 52 i husdyrbrugloven) skal den driftsansvarlige straks underrette tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening. Uden for normal arbejdstid skal miljøvagten kontaktes på tlf. 114. Endvidere skal den driftsansvarlige straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.

Beredskabsplan

Det er kun husdyrbrug omfattet af IE-reglerne, der skal have en decideret beredskabsplan.

Guldborgsund Kommune vil dog opfordre alle husdyrbrug til at udarbejde et oversigtskort, der viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholdere og afløbsforhold. Endvidere bør telefonnummer til ejer/driftsansvarlig fremgå. Oversigtskortet bør hænge flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falsters Brandvæsen. Kortet skal sikre, at brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig røg m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften ved uheldet.

3.3.10 Biaktiviteter

Der forekommer ikke godkendelsespligtige biaktiviteter på bedriften.

3.3.11 Samlet vurdering af dyrehold, staldanlæg og drift

Samlet set vurderes det, at ved overholdelse af vilkår og generel lovgivning vil bedriften kunne drives uden væsentlig gener i relation til dyrehold, staldanlæg og drift for omkringboende og naturen.

3.4 NABOPÅVIRKNING

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv, samt m² overfladeareal på gødningslagre.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget (stalde og lagere) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 1.872 kg NH₃-N pr. år. Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 3: Ammoniakemission (stald og lager)

	Samlet emission NH₃-N	Meremission NH₃-N
Ansøgt drift	1.872 kg	359 kg (ift. nudrift) 359 kg (ift. 8 års drift)
Nudrift	1.514 kg	
8 års drift	1.154 kg	

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at den samlede emission fra bedriften i ansøgt drift er 359 kg højere end i nudriften og i 8 årsdriften.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at den faktiske ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper og staldsystemer. Der er ikke installeret/anvendt ammoniakreducerende teknikker.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår, der fastholder forudsætningerne, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde og gødningslager (se afsnit 3.3.1 om produktionsomfang og staldindretning).

3.4.2 Lugt

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderingen af lugt i forhold til omkringboende, vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg, ved udbringning af husdyrgødning eller udegående dyr indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normal ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. I husdyrgodkendelse.dk beregnes geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende uvæsentlig. Ved større afstand end den beregnede minimumsafstand kan lugten være registrerbar, men vurderes ikke at være til væsentlig gene.

Der gøres opmærksom på, at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand fra en enkelt stald til de

forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden at lugtgenekriterierne er overskredet.

De faktiske forhold

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenekriterierne er overholdt til enkelt bolig, til samlet bebyggelse og til byzone/sommerhusområde.

De beregnede geneafstande for den ansøgte produktion på Havlykkevej 2 er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande.

Tabel 4. Lugtgeneafstande

Beboelse/ områdetype	Beregnet geneafstand husdyrgodkend else.dk	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig Havlykkevej 4	76,7 m	305,2 m	Ja
Samlet bebyggelse Elkenøre Øvej 18	156,8 m	1.295,9 m	Ja
Byzone- /sommerhusområde Elkenøre Strand	242,4 m	530,4 m	Ja

Konsekvensområdet for bedriftens lugtafgivelse er beregnet til 292 meter. Konsekvensområdet er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra bedriften kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt, som den ansøgte produktion. De beregnede geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

I forhold til Havlykkevej 2 er der ingen andre husdyrproduktioner tæt på de omkringliggende beboelsestyper, og der er således ikke inddraget en kumuleret effekt fra andre husdyrbrug ved lugtberegningen/vurderingerne.

Generelt i forhold til lugt

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er stillet en række vilkår, der skal mindske risikoen for lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af husdyrbruget er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra husdyrbruget.

Lugt fra gyllebeholderen indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift.

Der er lovkrav om vedligeholdelse af flydelag over gyllebeholdere. Der ud over er der sat vilkår om, at omrøring skal koncentreres over så kort tid som muligt. Dette skal sikre så korte perioder med lugt fra gyllebeholderen, pga. brudt flydelag, som muligt.

Der er indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssig oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisynspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og det er op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er ikke stillet vilkår om rottebekæmpelse i og med dette er et direkte lovkrav. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdelse af god orden og hygiejne, således at rotternes levemuligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt gældende vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fra Naturstyrelsen.

Bekæmpelse af rotter skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning. Jf. rottebekendtgørelsen kan rottebekæmpelse også udføres af bedriftens ejer, hvis ejeren gennemfører den fornødne uddannelse, og opnår autorisation til bekæmpelse på egen bedrift. Ansøger har oplyst, at rotter bekæmpes med fæller og en bestand af katte.

3.4.4 Transport

Lidt over halvdelen af de årlige transporter udgøres af den daglige afhentning af mælk. De øvrige transporter stiger kun lidt i forbindelse med den ansøgte udvidelse. Disse transporter er jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener. I Ansøgning om miljøtilladelse i bilag 2, side 10 er der en oprensning af de forventede transporter.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og støv, og derved mulige gener for omkringboende. Der er i husdyrbrugloven ikke hjemmel til at fastsætte vilkår for transporter på offentlig vej, eller til at sætte spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres i henhold til færdselsloven og håndhæves af politiet.

For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transport med tung trafik, er der stillet vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdag mellem kl. 7.00 og 18.00.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, afhentning af mælk og udbringning af husdyrgødning, og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene. Der forventes ingen væsentlige spidsbelastninger med støj.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer.

Der er stillet vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøtilladelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve bedriften.

På baggrund af afstande til omkringboende vurderes det, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer. Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra bedriften ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og forsigtig kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for bedriften, og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Støvet minimeres desuden som følge af omhyggelig management.

Der er stillet vilkår om at driften ikke må give anledning til støvgener uden for bedriften. Det er Guldborgsund Kommune, der vurderer om evt. støv er til gene eller ej.

3.4.7 Lys

Der er stillet vilkår om, at det ved indretning og drift af bedriften skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende. Der foretages ikke ændringer på bedriften, der medføre at naboer vil opleve ændringer i lysudfaldet fra bedriften.

3.4.8 Samlet vurdering af nabopåvirkninger

Ansøger har redegjort for ammoniak, lugt, skadedyr, transport, støj, støv og lys. Der er redegjort for de tiltag, der vil blive foretaget for at begrænse nabopåvirkningerne mest muligt, se bilag 2, Ansøgning om miljøtilladelse.

Samlet set vurderes det, at bedriften har foretaget de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse gener og forurening fra bedriften.

3.5 NATUR

3.5.1 Ammoniakfølsom natur

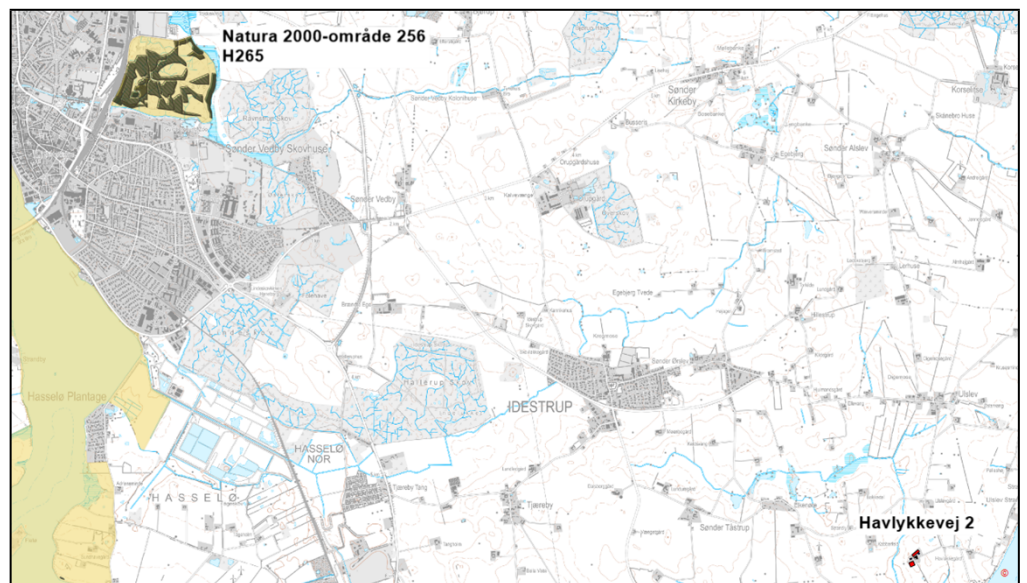
Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 3 Naturvurdering - § 16 b miljøtilladelse af landbrug, Havlykkevej 2, 4872 Idestrup.

Kategori 1-natur

Kommunens vurdering

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

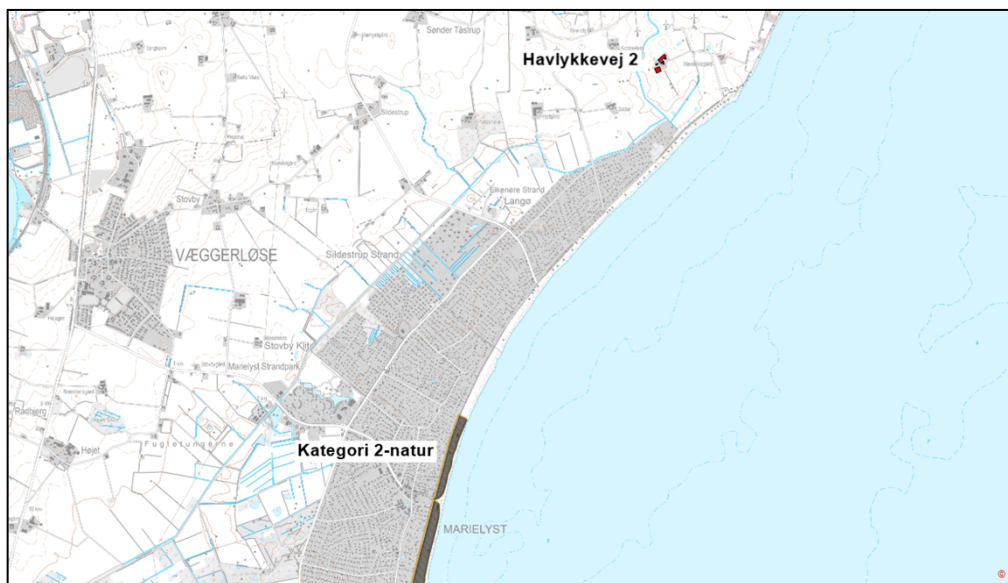

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur i Natura 2000-område 256

Kategori 2-natur

Kommunens vurdering

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget overstiger ikke bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

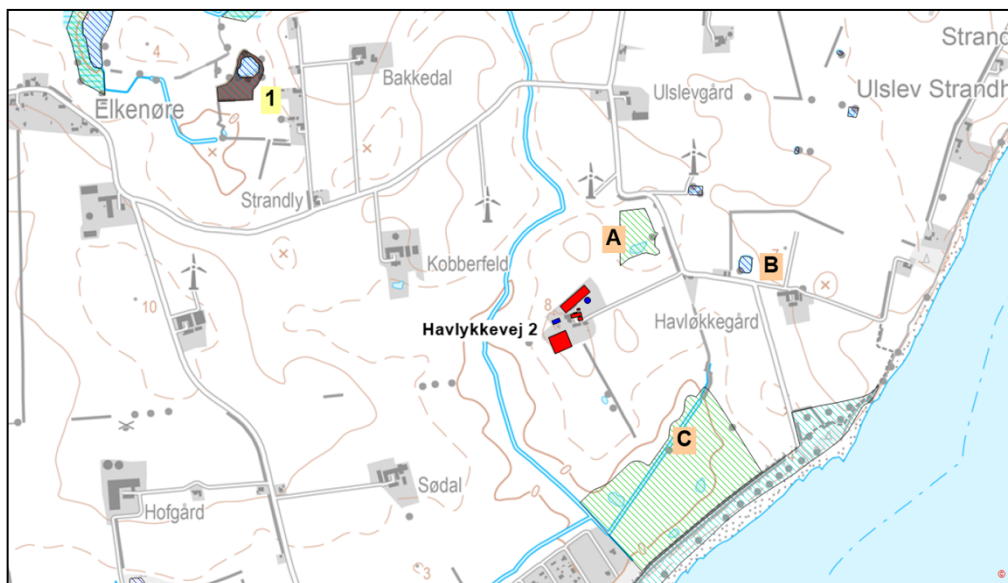
Kommunens vurdering

Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i dette naturområde. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområdet.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

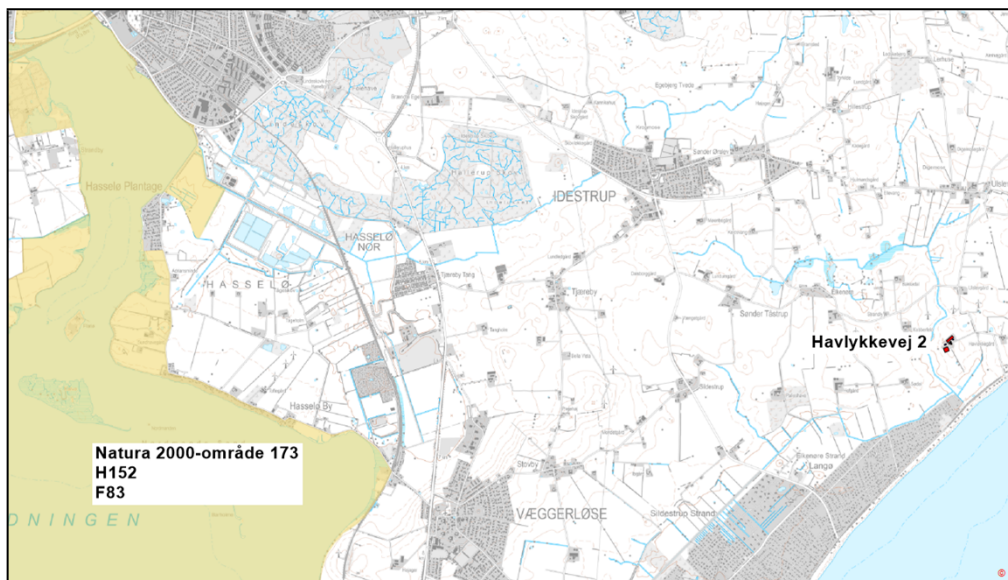
Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af ca. 105 m nordøst for husdyrbruget ligger en fersk eng (punkt A på kort 4). Mod øst ligger der et vandhul (punkt B) med en afstand på ca. 390 m til husdyrbruget, og mod sydøst ligger der ligeledes en fersk eng ca. 320 m fra husdyrbruget (punkt C). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i de tre naturområder, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3 i bilag 3 Naturnotat. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

Kort 4. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-C).

3.5.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på husdyrbruget er område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 83. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 5,9 km til Natura 2000-området, se kort 5.

Kort 5. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste Natura 2000-område.

Kommunens vurdering

Habitatnaturtypen strandeng er en forholdsvis robust naturtype i forhold til belastning med kvælstof. Da totaldepositionen af ammoniak fra den ansøgte

produktion er mindre end 1 kg N/ha vurderer kommunen, at husdyrbruget ikke vil påvirke de nærmeste habitatnaturtyper i Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt

3.5.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i naturtypen, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Kort 6. Beliggenheden af beskyttet fersk eng (grøn, sribet signatur) og beskyttede vandhuller (blå, sribet signatur) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

3.6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

3.6.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på bedriften består af dybstrøelse og gylle. Der forventes en årlig produktion af dybstrøelse på 1.914 m³ og ca. 5.432 m³ gylle incl. rengøringsvand, drikkevandsspil m.m.

For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og gødningslagre fastholdes, er der stillet vilkår om, at staldene og gødningslagrene indrettes som ansøgt. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen eller gødningslagre skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

3.6.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i 2/3 af produktionsarealet og gyllen ledes via forbeholder til gyllebeholderen.

Nedenstående tabel viser en oversigt over opbevaringskapaciteten til flydende husdyrgødning på ejendommen.

Tabel 5. Gødningsopbevaring

Opbevarings-anlæg	Byggeår/kontrol år	Overflade-areal, m ²	Overdækning	Kapacitet
Gyllebeholderen	1991	183	Naturligt flydelag	650 m ³
Forbeholder	1991	2	Fast låg	96 m ³
Gyllekanaler				500 m ³
Samlet		1.688		1.246 m ³

Der er stillet vilkår om et maksimalt samlet overfladeareal på gyllebeholdere svarende til 183 m² med naturligt flydelag, da dette indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

Opbevaringskapacitet gylle

Den samlede opbevaringskapacitet for bedriften er opgjort til ca. 1.246 m³. Produktion er opgjort til 5.432 m³. Der er dermed opbevaringskapacitet svarer til ca. 3 måneder.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet svarer til 7 måneders tilførsel, er således ikke overholdt.

Det er i ansøgningen oplyst, at der lejes opbevaringskapacitet på andre ejendomme. Der er sat vilkår om, at der til stadighed skal foreligge aftaler om leje af gyllebeholdere, således at der til en hver tid rådes over min. 7 måneders opbevaringskapacitet.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholderne, samt til gyllevogn, er der stillet vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb. Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpeump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

Der er stillet vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen, for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at vognen overfyldes eller lignende.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere stillet vilkår (under lugt) om, at omrøring af gylle skal koncentreres over så kort tid som muligt.

Der foretages ikke behandling af husdyrgødning i form af separationsanlæg, forsuring eller lignende på bedriften.

Dybstrøelse

Møddingspladsen er på 200 m² og har på 2 sider 1,7 m høje mure. Der forventes at kunne oplagres ca. 340 m³ dybstrøelse. Årsproduktionen er beregnet til ca. 1.914 m³. Der er ikke ansøgt om opbevaring i markstak, dvs. hovedparten af dybstrøelsen forventes at kunne køres direkte fra stald til udspreddning og nedpløjning.

3.6.3 Samlet vurdering af gødningsproduktion og -håndtering

Ansøger har redegjort for gødningstyper og mængder samt opbevaring og håndtering af gylle og dybstrøelse, se bilag 2 Ansøgning om miljøtilladelse.

Samlet set vurderes det, at gødningen opbevares og håndteres forsvarligt. Ved overholdelse af meddelte vilkår vurderes det samtidig, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med gødningsproduktionen.

3.7 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet).

For tilladelser efter § 16 b er det kun ammoniakfordampning fra stald og lager der skal vurderes i forhold til BAT

3.7.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Det er op til den enkelte bedrift at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 226410, version 2, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 1.872 kg NH₃-N pr. år. Guldborgsund kommune vurderer i det aktuelle tilfælde, at de vejledende krav for de enkelte staldafsnit er gældende for den ansøgte produktion.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er beregnet til 1.872 kg NH₃-N pr. år. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

Ammoniakemissionsniveauet er overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper, m² produktionsareal/overfladeareal på gødningslagret. Der er ikke indført ammoniakreducerende teknikker/teknologier.

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som er vurderet opnåeligt ved BAT, er der stillet vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives som ansøgt.

3.7.2 Samlet vurdering af BAT

Samlet set vurderes det, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra bedriftens anlæg ved anvendelse af BAT. Ved denne vurdering er der således taget hensyn til bedriftens type og størrelse.

3.8 DOKUMENTATION

3.8.1 Egenkontrol

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøtilladelsen samt lovgivningen er overholdt, uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktioner.

Der er krav om følgende dokumentation:

- Korrekt bortskaffelse af farligt affald.
- Det årlige forbrug af el/energi og vand, med forklaring på evt. udsving m.m.
- Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
- Logbog over flydelag.

Dokumentation for overholdelse af lovkrav skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

3.8.2 Samlet vurdering af dokumentation

Det vurderes, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår i øvrigt vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøtilladelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

3.9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.9.1 Alternative løsninger

Der indgår ikke nybyggeri i ansøgningen. Udvidelserne sker i eksisterende bygninger. Der er derfor ikke set på alternativer.

3.9.2 0-alternativ

Et 0-scenarie på denne bedrift vil betyde, at produktionen på bedriften var låst og der ikke ville være mulighed for at udnytte de eksisterende rammer optimalt.

3.9.3 Samlet vurdering af alternative løsninger og 0-alternativ

Guldborgsund Kommune vurderer, at overgang til de nye mere fleksible godkendelser er et nødvendigt skridt for bedriften, hvis den skal kunne udnytte de eksisterende rammer på et lønsomt niveau.

Samtidigt er det driftsmæssigt optimalt at have hele besætningen samlet på en bedrift.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Da det ansøgte dyrehold er under grænsen for IE-brug, er der ikke krav om at der i ansøgningen skal redegøres for tiltag i forbindelse med bedriftens ophør.

4 HØRINGER

Grænseoverskridende virkning

Jf. § 63 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen vurdere, om driften af det ansøgte vil kunne få en negativ betydelig og indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Høring

Udkastet til miljøtilladelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent. Derudover har det været sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent og naboer i 14 dage, med høringsfrist den ~~xx.~~ juli 2021.

Omfanget af høringsparter i området omkring bedriften er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 292 meter.

Der er ikke gennemført høring af samtlige ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til bedriften Havlykkevej 2, ud over de ovenfor nævnte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Nabohøringen har givet anledning til følgende bemærkninger:

~~De fremkomne bemærkninger har ikke ført til ændringer i miljøtilladelsen.~~

5 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningsystem, kan produktionsændringen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte ændring af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af bedriften. Ved overholdelse af de vilkår miljøtilladelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

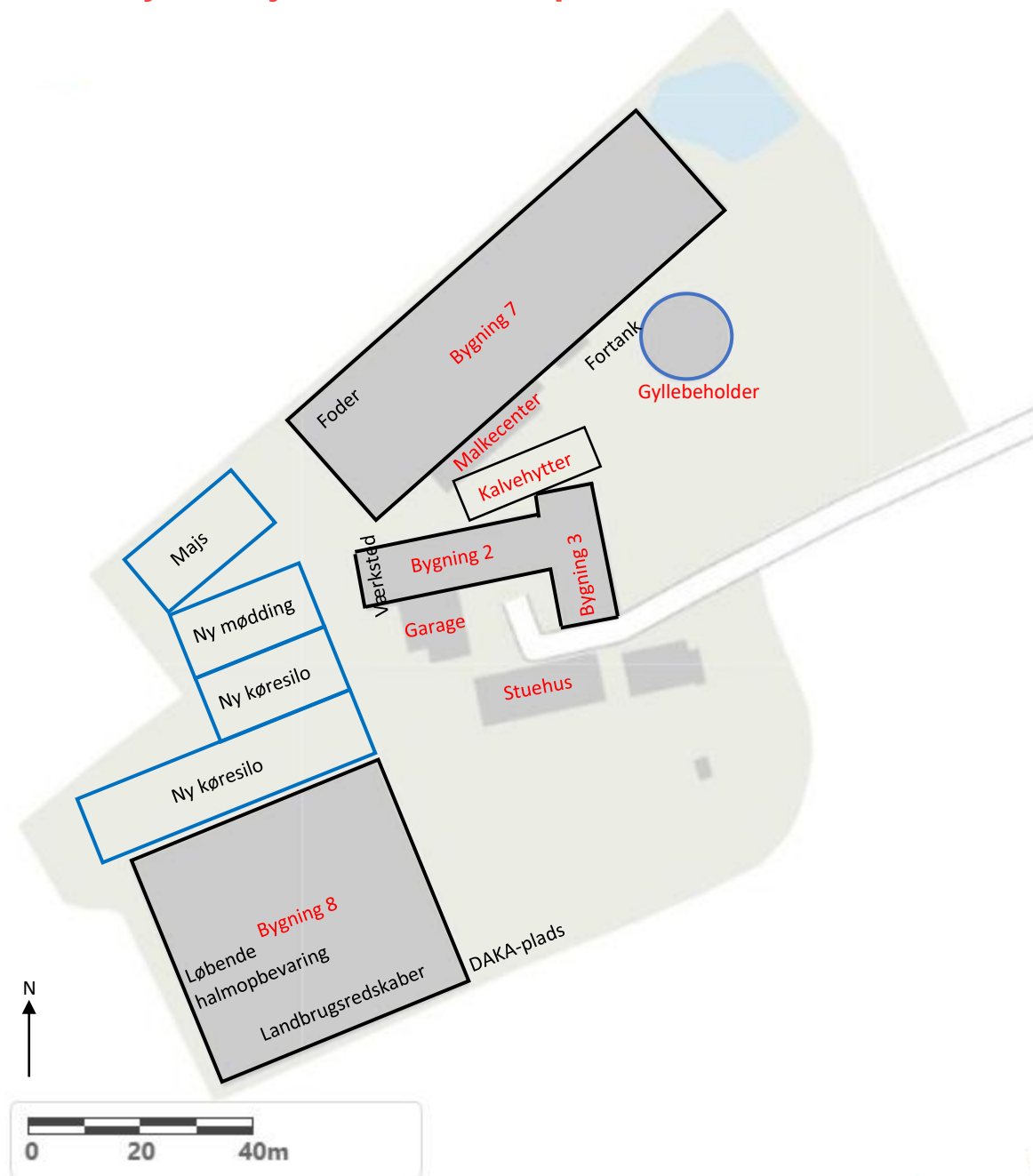
Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøtilladelse til den ansøgte, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan bedriften drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning på miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at det ansøgte ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

6 BILAG

- Bilag 1: Situationsplan
- Bilag 2: Ansøgning om miljøtilladelse
- Bilag 3: Naturvurdering

Situationsplan for Havlykkevej 2, 4872 Idestrup

**Ansøgning om miljøtilladelse
efter Husdyrgodkendelseslovens § 16b**

**Malkekvæg i eksisterende stalde på Vestmindegård
Havlykkevej 2
4872 Idestrup**

2. udgave maj 2021

Indholdsfortegnelse

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold	3
B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte	3
Indretning af staldene.....	3
Ændringer i forbindelse med udvidelsen.....	4
Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet	6
Lokalisering.....	7
Faste afstandskrav	7
Ammoniakfordampning og BAT-niveau	8
Påvirkning af natur	8
Lugtemission og nabogener	9
Transporter.....	10
Støv, støj, skadedyr og fluer	11
Energi	11
Vandforbrug	11
Spildevand.....	12
Affald og kemikalier.....	12
Driftsforstyrrelser og uheld	12
C. Oplysninger om ejendommen	13
Husdyrbrugets ophør	13
BAT staldteknologi.....	14

Resumé

For at blive miljøgodkendt efter den gældende godkendelsesbekendtgørelse, ønsker bedriften på Havlykke 2, 4872 Idestrup at få godkendt de eksisterende stalde, udvidelse af produktionsareal inde i de eksisterende stalde, opsætning af 18 kalvehytter samt inddragelse af en hesteboks.

Med den nye godkendelsesbekendtgørelse, der trådte i kraft 1. august 2017, skal ejendommens produktion fremadrettet alene vurderes efter størrelsen af produktionsarealet og ikke antallet af dyr.

Nedenfor findes de væsentligste oplysninger omkring driften på ejendommen.

Som det fremgår, er alle afskæringskriterier i husdyrgodkendelseslovgivningen overholdt og produktionen drives på stedet med størst mulig hensyntagen til natur, naboer og omgivelser.

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Oplysninger om bedriften og ejerforhold fremgår af IT-ansøgningssystemet.

B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning af staldene

Staldene er indrettet som vist i nedenstående skema fra IT-ansøgningssystemet. For nemmere at kunne få overblik over bygningerne anvendes bygningsnummerangivelser fra BBR-registret.

☐ Staldafsnit benyttes ikke i nu drift ?	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 243 m ²	▼
Stald BBR bygning 2				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i		+ Opret et produktionsareal +		
Kopier til drifter (#415252) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udgør: 92 m ²		▼
Samlet produktionsareal udgør		37.9 %		92 m ²
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ?	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 98 m ²	▼
Stald BBR bygning 3				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i		+ Opret et produktionsareal +		
Kopier til drifter (#406611) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i... Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen		Udgør: 52 m ²		▼
Samlet produktionsareal udgør		53.1 %		52 m ²

☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift i		Kostald BBR bygning 7		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 1837 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i				<input type="button" value="+ Opret et produktionsareal +"/>		
<input type="button" value="Kopier til drifter"/>	(#415738) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Udgør: 944 m ²	<input type="button" value="v"/>			
	Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen					
<input type="button" value="Kopier til drifter"/>	(#415266) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Udgør: 34 m ²	<input type="button" value="v"/>			
	Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen					
<input type="button" value="Kopier til drifter"/>	(#415264) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Udgør: 202 m ²	<input type="button" value="v"/>			
	Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen					
<input type="button" value="Kopier til drifter"/>	(#415262) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Udgør: 60 m ²	<input type="button" value="v"/>			
	Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen					
Samlet produktionsareal udgør		67.5 %		1240 m²		

☐ Staldafsnit benyttes ikke i nudrift i		Maskinhall BBR bygning 8		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 2073 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i				<input type="button" value="+ Opret et produktionsareal +"/>		
<input type="button" value="Kopier til drifter"/>	(#415838) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Udgør: 81 m ²	<input type="button" value="v"/>			
	Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen					
<input type="button" value="Kopier til drifter"/>	(#415256) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Udgør: 112 m ²	<input type="button" value="v"/>			
	Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen					
Samlet produktionsareal udgør		9.3 %		193 m²		

I den gældende miljøgodkendelse fra 2014 er der tilladt et dyrehold på 195 malkekøer, 6 kvier, 46 småkalve samt 100 tyrekalve. Alle af stor race.

Ændringer i forbindelse med udvidelsen

Der ønskes ingen nye bygninger etableret i forbindelse med ansøgning om den nye miljøgodkendelse.

Der foretages følgende ændringer i forbindelse med projektet:

- Der inddrages 8 m² i bygning 2 til hesteboks med dystrøelse (markeret med rødt).
- Der etableres 11 sengebåse inde i den eksisterende kostald bygning 7, hvorved der inddrages 27 m² til produktionsarealet (markeret med rødt).
- Dybstrøelsesområdet til goldkøer udvides i eksisterende maskinhall bygning 8 med 248 m² nyt produktionsareal (markeret med rødt).
- Endvidere opsættes 18 kalvehytter på i alt 44 m² inde mellem bygning 2 og 7.

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Stald BBR bygning 2 Kildehøjde: 3 m Ventilation: **Naturlig ventilation** Størrelse: 243 m² ▼

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ + Opret et produktionsareal +

Kopier til drifter (#415199) Heste. Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 8 m ² ▼
Kopier til drifter (#406614) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 92 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør		41.2 %	100 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Kostald BBR bygning 7 Kildehøjde: 3 m Ventilation: **Naturlig ventilation** Størrelse: 1837 m² ▼

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ + Opret et produktionsareal +

Kopier til drifter (#415211) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 944 m ² ▼
Kopier til drifter (#415210) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 27 m ² ▼
Kopier til drifter (#415209) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 60 m ² ▼
Kopier til drifter (#415201) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 202 m ² ▼
Kopier til drifter (#415200) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 34 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør		69.0 %	1267 m²

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Maskinhall BBR bygning 8 Kildehøjde: 3 m Ventilation: **Naturlig ventilation** Størrelse: 2073 m² ▼

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ + Opret et produktionsareal +

Kopier til drifter (#415824) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 248 m ² ▼
Kopier til drifter (#415163) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 81 m ² ▼
Kopier til drifter (#415162) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i...	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 112 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør		21.3 %	441 m²

Nye kalvehytter			
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 22 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer			Opret et produktionsareal
Kopier til drifter (#415139) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 22 m ²
Samlet produktionsareal udgør			100.0 % 22 m ²

Nye kalvehytter2			
☐ Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift	Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 29 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer			Opret et produktionsareal
Kopier til drifter (#415140) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 22 m ²
Samlet produktionsareal udgør			75.9 % 22 m ²

Alle ændringer vil ske mellem eller inde i eksisterende bygninger. De nye kalvehytter etableres lavt i terrænet samt i tilknytning til eksisterende bygninger. Derfor vurderes projektet ikke at have en påvirkning på de landskabelige værdier. Se i øvrigt situationsplanen.

Der ønskes en kvægbesætning på cirka 212 malkekøer med opdræt bestående af omtrent 96 kvier og 80 kalve.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Til gylle er der i alt opbevaringskapacitet på ca. 1.246 m³ – se tabel herunder.

Tabel visende opbevaringskapacitet for gylle på ejendommen.

Gyllebeholder med flydelag	650 m ³
Forbeholder	96 m ³
Gyllekanaler, eksisterende stalde	500 m ³
I alt	1.246 m³

Møddingspladsen flyttes og den nye mødding har et overfladeareal på 200 m², og med 2 sidemure a' ca. 1,7 m, dvs. en kapacitet på **ca. 340 m³**.

Der produceres følgende husdyrgødning på ejendommen i ansøgt drift:

Gylle: 152 køer i fast drænet gulv med skraber og ajlefløb: 218 x 32,06 t/år = 4.873 t/år

66 kvier (ældre) i sengestald med spalter: 66 x 6,44 t/år = 425 t/år
 Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.): Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((9 + 24) * 0,0729) + 1,93) / 4,34 = 0,99$
 Efter korrektion = 424,6 t/år

30 kvier (unge) i sengestald med spalter: 30 x 6,44 t/år = 193 t/år
 Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.): Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((6 + 9) * 0,0729) + 1,93) / 4,34 = 0,70$
 Efter korrektion = 134 t/år

Gylle i alt: 5.432 t/år, svarende til 453 m³/mdr.

Der er således opbevaringskapacitet til næsten 3 mdr. på ejendommen.

Dertil er tidligere beregnet, at der til gyllemængden skal tillægges regnvand ($0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2$) fra 2.383 m^2 befæstet areal/ensilageplads, der ledes til gyllebeholder. I alt er der således tale om $1.168 \text{ m}^3/\text{år}$ regnvand.

Den resterende gylle køres til tre lejede gyllebeholdere på hhv. Sdr. Kirkebyvej 8, 4800 Nykøbing F., hvor der er en gyllebeholder med kapacitet på 1.000 m^3 , på Riserupvej 5, 4840 Nørre Alslev med kapacitet på 500 m^3 og på Sundbyvej 65, 4849 Nørre Alslev med kapacitet på 500 m^3 . Der er i alt 2.000 m^3 lejet opbevaringskapacitet til gylle.

Når den lejede kapacitet medregnes, er der opbevaringskapacitet til både gylle og regnvand til 5,9 måneder: $(1.246 \text{ m}^3 + 2.000 \text{ m}^3) / ((5.432 \text{ m}^3 + 1.168 \text{ m}^3) / 12 \text{ mdr.}) = 5,9 \text{ mdr.}$

Der skal gøres opmærksom på, at den reelle mængde gylle er mindre end her beregnet, da køerne er udenfor i store dele af sommerhalvåret og gødningsproduktionen derfor reelt er lavere.

Ejeren af bedriften arbejder på at få aftale i hus om yderligere lejet gylleopbevaringskapacitet, således at der sikres opbevaringskapacitet til 7 måneders gylleproduktion.

Dybstrøelse: 60 køer i dybstrøelse: $60 \times 16,21 \text{ t}/\text{år} = 973 \text{ t}/\text{år}$

80 kviekalve (0-6 mdr.): $80 \times 1,89 \text{ t}/\text{år} = 151 \text{ t}/\text{år}$

60 tyrekalve (0-6 mdr.): $60 \times 0,98 \text{ t}/\text{år} = 59 \text{ t}/\text{år}$, men sælges efter 2 uger, så reelt kun ca. 2 ton/år.

Dybstrøelse i alt: ca. $1.126 \text{ t}/\text{år} = (1,7 \text{ m}^3/\text{t} \times 1.126 \text{ t}/\text{år}) = \text{ca. } 1.914 \text{ m}^3/\text{år}$

Dybstrøelse fra køer køres ud én til to gange om året og nedpløjes direkte. Dybstrøelse fra småkalve køres på møddingsplads og henligger dækket af plastik i mindst 3-4 måneder, inden dybstrøelsen køres til oplag i marken. Oplag i marken anvendes reelt kun i forbindelse med udbringning et par uger om året.

Lokalisering

Dette emne er beskrevet og foreligger i gammelt ansøgningsmateriale samt i miljøgodkendelsen.

Bedriften ligger indenfor kystnærhedszonen. Der er et beskyttet sten- og jorddige på matriklen 275 m fra produktionsarealet. Dog påvirker det ikke de ønskede ændringer inde i eller mellem de eksisterende bygninger.

Faste afstandskrav

Bedriften overholder nedenstående afstandskrav:

- Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- Almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)
- Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (50 m)
- Beboelse på samme ejendom (15 m)

Bedriften overholder dog ikke afstandskrav til naboskel (30 m). I og med der kommer mere lugt og ammoniak, anmodes der om dispensation for den ønskede udvidelse af produktionsarealet.

Ammoniakfordampning og BAT-niveau

I ansøgningssystemet regnes der på forøgelse af ammoniakfordampning over en 8 års periode. Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningssystem. Husdyrbrugets ammoniakemission for ansøgt drift er på ca. 1.872 kg N/år og BAT er således overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1727	145	1872
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1727	145	1872
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Påvirkning af natur

Der ligger enkelte naturområder i nærheden af ejendommen. Der er ikke andre husdyrbrug i området, der giver anledning til kumulation på kategori 1 naturområdet. Der er oprettet naturpunkter i IT-ansøgningssystemet ift. kategori 1, 2 og 3 natur samt § 3-natur. Der er ingen betydelige merbelastninger af naturområderne, da alle merbelastninger er mindre end 1 kg N/ha/år.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **1872,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **358,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **358,9** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§ 3 Strandeng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
§ 3 Sø 2	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,4	▼
§ 3 Sø 1	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,5	▼
§ 3 Eng 2	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,3	▼
§ 3 Eng 1	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,4	0,4	3,8	▼
Kat. 3 Mose 2	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 3 Mose 1	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Kat. 2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 Tidvis våd eng	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Kat. 1 Skov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Lugtemission og nabogener

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til 77 m for nabo, 157 m til samlet bebyggelse og 242 m til byzone. Der er konkret 305 m til nabo på Havlykkevej 4. Der er 1.296 m til samlet bebyggelse ved Elkenørevej Øvej 18 og 531 m til byzone ved Elkenøre By.

Den ansøgte ændring overholder således lugtgenekriterierne til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Havlykkevej 4	0	FMK	76,7	76,7	305,2	Ja	▼
 Elkenøre Øvej 18	0	NY	156,8	156,8	1295,9	Ja	▼
 Elkenøre By, Idestrup	0	FMK	242,4	242,4	902,9	Ja	▼
 Elkenøre By, Idestrup	0	FMK	242,4	242,4	530,4	Ja	▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 292 m

Transporter

Transporter til og fra Havlykkevej 2 foregår ad Havlykkevej fra Dæmmebrovej. Med ændringerne vurderes det, at der ikke vil opstå et mærkbart øget behov for transport, da produktionen kun ændres beskedent. Der kan komme et mindre øget antal gylletransporter ifm. at antallet af malkekøer øges. De øvrige transporters ændres ikke i antal, da der blot medtages større mængde ved hver transport.

Afhentning af mælk: hver dag.

Afhentning af affald: ca. 1 gang/uge.

Afhentning af døde dyr: ca. 1-2 gange/mdr.

Transport af levende dyr: ca. 1 gange/mdr.

Afhentning af slagtedyr: ca. 1 gange/mdr.

Levering af indkøbt foder: ca. 1 gange/mdr.

Levering af dieselolie: ca. 6 gange/år.

Transport af gylle til lejede gyllebeholdere: 75 gange/år i perioden okt-jan.

Udkørsel af gylle til udbringningsarealerne: 75 gange/år.

Kørsel af husdyrgødning til udbringningsarealerne vil være forholdsvis intensiv de relativt få dage der udbringes. I mange tilfælde kan transporten ske uden transport på offentlig vej eller gennem byzone.

Transport af halm foregår i perioden juni til oktober og kommer primært fra de omkringliggende arealer.

Da der tages hensyn ved kørsel, forventes ingen støv eller støjgener i forbindelse med transporterne. Der kan undtagelsesvis forekomme transport på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid.

Selvom der fremover vil være mulighed for flere køer i staldene end den nuværende produktion, vurderes det ikke at give anledning til gener for omkringboende, da udvidelsen er beskeden, da der ikke sker driftsmæssige ændringer og da der tages hensyn til naboerne.

Støv, støj, skadedyr og fluer

I forbindelse med projektet vurderes det, at der kun vil komme mindre ændringer i nuværende gener fra støv- og støj samt at de generelt ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler, praksis for godt landmandskab og vilkår overholdes.

Fluer bekæmpes efter gældende regler, og der er ikke et generelt flueproblem på ejendommen i dag, hvilket det heller ikke forventes at komme i fremtiden.

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af ensilage og halm. Håndteringen foregår dog med stor afstand til naboer og strøelse med halm foregår inde i stalden eller i kalvehytterne.

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra den daglige pasning af dyrene samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. Der vurderes at være begrænsede støjgener fra dyreholdet, da der er rimelig afstand til naboerne.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Stalde og dyr	I staldene samt arealerne omkring staldene	Ca. kl. 6.00 til 20 alle dage	*begrænset støj uden for bygning
Kørsel med maskiner	Traktor med vogn med gylle og dybstrøelse til udspretningsarealerne	Primært forår og efterår	Der tages hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning

Regelmæssig rengøring af stalde og oprydning på ejendommen vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Der har ikke tidligere været problemer med fluer, så der har ikke været behov for fluebekæmpelse. Hvis der opstår et behov, vil opformering af fluer blive bekæmpet ved hyppig udmugning om sommeren og fluepapir. Bekæmpelse af rotter foregår via fælder og en bestand af katte.

Selvom der fremover vil være mulighed for lidt flere køer i stalden end den nuværende produktion, vurderes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende, da driften af ejendommen vil være uændret og der er rimelig afstand til naboer.

Energi

Med den ansøgte ændring vurderes energiforbruget i produktionen at falde fra ca. 150.000 kWh/år til 84.800 kWh/år. Den primære årsag til det reducerede forbrug er udskiftning af malkerobot til malkestald.

Vandforbrug

Behovet for drikkevand og vaskevand mv. på ejendommen forventes at falde fra ca. 12.500 m³/år til 10.400 m³/år. Den primære årsag til det reducerede forbrug er udskiftning af malkerobot til malkestald.

Spildevand

Fra ejendommen er der husspildevand, sanitetsspildevand og spildevand fra vask af stalde og malkeanlæg samt fra vaskeplads, møddingsplads, ensilageplads og befæstede arealer. Al spildevand på nær hus- og sanitetsspildevand ledes til gyllebeholder og udbringes sammen med husdyrgødningen på arealer, der indgår i denne godkendelse. Regnvand fra driftsbygninger ledes til faskiner.

Påfyldning af sprøjte foregår på møddingsplads med afløb til gyllebeholder. Vask af andre maskiner sker på samme plads.

Affald og kemikalier

Døde dyr opbevares på fast plads, og afhentes efter behov. Døde dyr afhentes af DAKA og normalt indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil som regel være inden for en normal arbejdsdag.

Mængden af affald, døde dyr og lignende forventes ikke at stige betragteligt i forhold til gældende miljøgodkendelse. Opbevaring og håndtering fortsætter som hidtil.

Driftsforstyrrelser og uheld

Beskrivelse af risici og gener

- Gylletankene kan springe læk, hvilket udgør en risiko for forurening af det omkringliggende miljø samt vandløb.
- Dieseltanken kan springe læk, hvilket udgør en risiko for forurening af det omkringliggende miljø samt vandløb. Dog står tanken på en befæstet plads med afløb til gyllebeholder, hvorfor risikoen for forurening er minimal.

Beskrivelse af risikominimering

- Gylletankene kontrolleres jævnligt og får desuden 10 års beholderkontrol.
- Olietanken kontrolleres jævnligt, og der udvises forsigtighed ved påfyldning og tankning.

Beskrivelse af egenkontrol

Forslag til egenkontrol. Følgende punkter er anført til egenkontrollen på husdyrbruget.

- Dyrlægerapporter gemmes i 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning omkring planteproduktion gemmes i 5 år.

Evt. grænseoverskridende virkninger

Da husdyrbruget er lokaliseret langt fra den danske grænse, vurderes projektet ikke at udgøre en risiko for grænseoverskridende virkninger.

C. Oplysninger om ejendommen

Husdyrbrugets ophør

Hvis ejendommen mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil gyllebeholderen og møddingen blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Management og BAT

- Bedriftens evt. medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Vand- og energiforbrug opgøres månedligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.
- Klimatjek udføres via Arla.

BAT opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det er BAT af sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet og at udbringe gødning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det er BAT for opbevaring af gylle at gyllebeholderne efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholderne er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. Tankene tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager. Disse regler indebærer bl.a. 10 års beholderkontrol.

BAT ammoniak

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæg samt opbevaring af husdyrgødning.

Ammoniakemissionen beregnes i it-systemet, hvor der også udføres en beregning af den maksimale tilladte emission, som er opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT beregning).

BAT emissionskrav for ammoniak

Da BAT-kravet er overholdt med de eksisterende staldsystemer, er der ikke behov for at undersøge andre tiltag for at reducere ammoniakfordampningen i disse staldsektioner. Der er heller ikke muligheder for at installere miljøteknologi i stalde med dybstrøelse. De nye stalde består af staldsystemer med enten fast drænet gulv med skraber og ajleafløb, der skrubes jævnlige af skraberobot eller staldsystemer med dybstrøelse.

Vandteknologi på anlæg (BAT)

- Drikkevandsinstallationer mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.

- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at sikre at ødelagte vandrør opdages.

Energiteknologi på ejendommen (BAT)

- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.
- Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.

BAT staldteknologi

Staldene er indrettet med staldsystemer med enten fast drænet gulv med skraber og ajlefløb, der skrubes jævnlige af skraberobot eller staldsystemer med sengestald med spalter eller staldsystemer med dybstrøelse

Dyrene fodres efter deres behov. Dette giver en målrettet fodringsstrategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med 'good management' og en god hygiejne i staldene, vil kunne begrænse lugt og ammoniak.

BAT foder

Der er meget fokus på fodring, idet fodringen er essentiel for dyrenes trivsel og mælkeydelse.

- Foderplaner udarbejdes løbende i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for kvægfodring.
- Ligeledes gennemgås foderplaner løbende for optimeringer, fejl, mm. og justeres herefter.
- Foderet indeholder et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer.

Ansvarlig konsulent:

Miljø-, natur- og klima/bæredygtighedsrådgiver Nina Astrid Fenger Panvil

nafp@vkst.dk

tlf.: 5185 1096

Rådgivningsvirksomheden VKST, CVR: 35448020

Fulbyvej 15, 4180 Sorø, www.vkst.dk

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 B MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

HAVLYKKEVEJ 2, 4872 IDESTRUP

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2	Natura 2000-områder	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	9

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

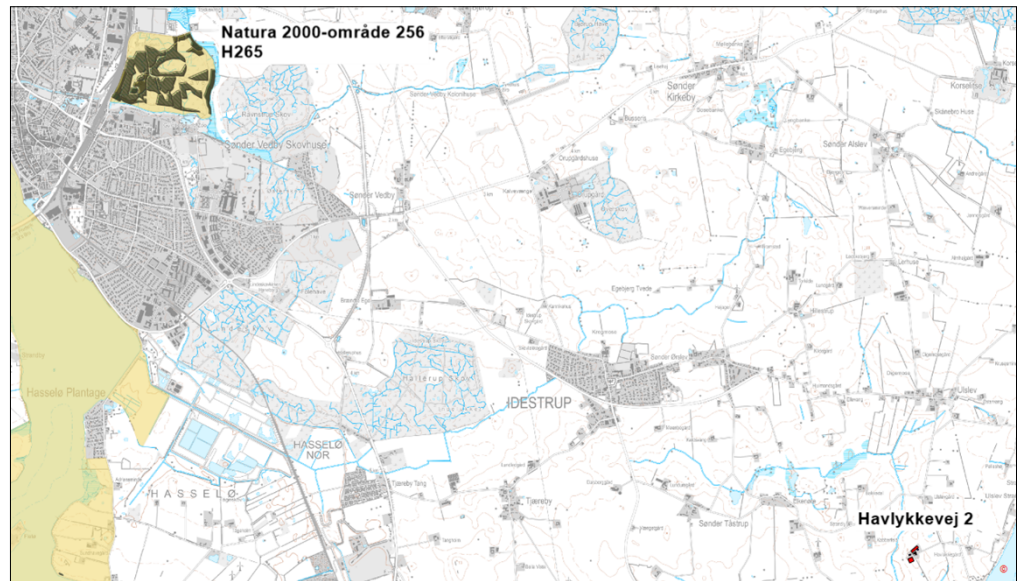
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget på Havlykkevej 2 er beliggende i skoven Sønder Kohave ca. 8,4 km nordvest for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Kategori 1-naturen er de kortlagte habitatnaturtyper 91EO Elle- og askeskov og 9130 Bøg på muld. Naturområderne ligger i habitatområde 265, som er en del af Natura 2000-område 256 Bangsebro Skov og Sønder Kohave.

Kort 1. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur i Natura 2000-område 256.

De anbefalede tålegrenser for naturområderne er (jf. Notat fra DCE af 6-9-2018):

91E0 Elle- og askeskov: 10-20 kg N/ha/år

9130 Bøg på muld: 10-20 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National - Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 11,9 kg N/ha/år i området omkring kategori 1-naturområderne.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningsystem beregnet til 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i alle områderne med kategori 1-natur.

Kommunens vurdering

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha/år}$, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er et strandoverdrev, som er en del af højvandsdiget langs Falsters sydøstlige kyst ca. 3,7 km syd for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningsystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kommunens vurdering

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget overstiger ikke bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

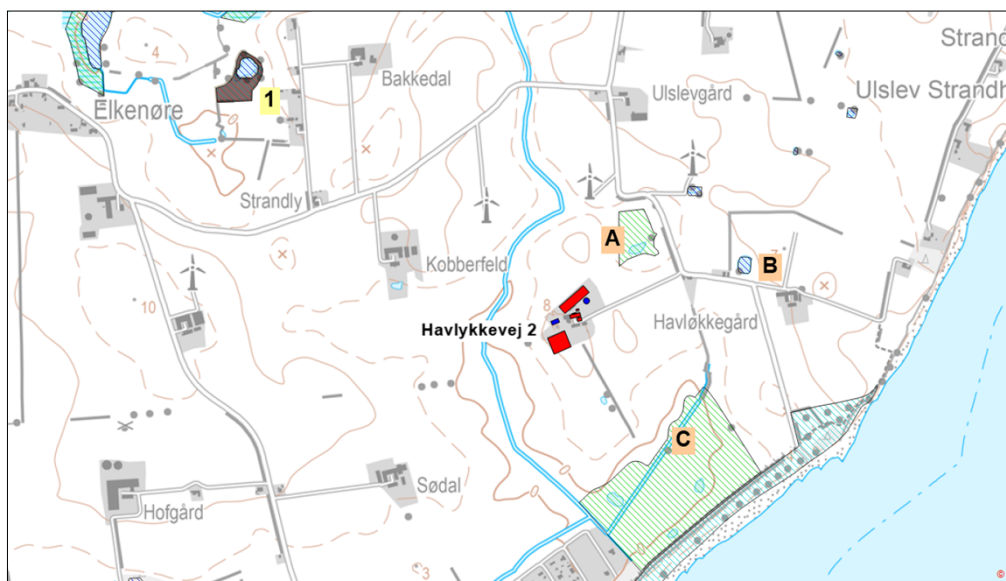
Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde: Notat fra DCE af 6-9-2018.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-15; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-20 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-30 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-30)
Løvskov	10-20 (skovbevoksede tørvemoser 10-15)
Nåleskov	10-20

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 8,2 kg N/ha i området, hvor husdyrbruget ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget på Havlykkevej 2 ligger nogle naturtyper, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-C).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Havlykkevej 2.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1	Mose	Bilag IV-padden Springfrø	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Moseområdet er varieret og ligger omkring en mindre sø. Den nordlige del indgår i en have, mens den sydlige del er lysåben med partier med krat af tjørn og pil. Mosen er besigtiget i

juni 2019, hvor der blev set en række almindelige arter for fugtige naturtyper samt bilag IV-padden Springfrø. Naturtilstanden blev vurderet til ringe (IV).

Kommunens vurdering

Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i dette naturområde. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområdet.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af ca. 105 m nordøst for husdyrbruget ligger en fersk eng (punkt A på kort 3). Mod øst ligger der et vandhul (punkt B) med en afstand på ca. 390 m til husdyrbruget, og mod sydøst ligger der ligeledes en fersk eng ca. 320 m fra husdyrbruget (punkt C). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i de tre naturområder, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på husdyrbruget er område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 83. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 5,9 km til Natura 2000-området, se kort 4.

Kort 4. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste Natura 2000-område.

Natura 2000-området består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålede plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 173 (H152 og F83).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152		
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
	Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
	*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
	Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)
	Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
	Strandvolde med enårig planter (1210)	Urtebræmme (6430)
	Strandvolde med flerårige planter (1220)	Rigkær (7230)
	Klinter eller klipper ved kysten (1230)	Bøg på mor (9110)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Bøg på muld (9130)
	Strandeng (1330)	Bøg på kalk (9150)
	Forklit (2110)	Ege-blandskov (9160)
	Hvid klit (2120)	*Elle- og askeskov (91E0)
	*Grå/grøn klit (2130)	
	Klitlavning (2190)	* angiver prioriteret naturtype eller art
	Kransnålalge sø (3140)	
Arter:	Skævnindesnegl	Damflagermus
	*Eremit	Gråsæl
	Stor vandsalamander	Spættet sæl
	Bredøret flagermus	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F83

Kyststrækningen ved Hyllekrog-Rødsand		
Arter:	Skarv (rastende)	Rørhøg
	Rørdrum	Blishøne (rastende)
	Knopsvane (rastende)	Klyde
	Sangsvane (rastende)	Spilletterne
	Sædgås (rastende)	Fjordterne
	Mørkbuget Knortegås (rastende)	Havterne
	Hvinand (rastende)	Dværgerterne
	Lille Skallesluger (rastende)	Mosehornugle
	Havørn	Plettet rørvagtel

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er habitatnaturtype nr. 1330 Strandeng, som ligger ca. 5,9 km vest for stald og lager. Habitatnaturtypernes tålegrænse for kvælstof er 30-40 kg N/ha, jf. "Notat fra DCE af 6-9-2018 "Opdatering af empirisk baserede tålegrænser". Baggrundsbelastningen med kvælstof er 12 kg N/ha i området, hvor strandengen ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kommunens vurdering

Habitatnaturtypen strandeng er en forholdsvis robust naturtype i forhold til belastning med kvælstof. Da totaldepositionen af ammoniak fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg N/ha vurderer kommunen, at husdyrbruget ikke vil påvirke de nærmeste habitatnaturtyper i Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 5, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 5, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Kort 5. Beliggenheden af beskyttet fersk eng (grøn, stribet signatur) og beskyttede vandhuller (blå, stribet signatur) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Tabel 4. Beregning af ammoniakdepositionen fra husdyrbruget.

	Afstand fra anlæg	Retning	Totaldeposition	Merdeposition nudrift	Merdeposition 8-års drift
Fersk eng	Ca. 105 m	NØ	3,8 kg NH ₃ -N/år	0,4 kg NH ₃ -N/år	0,4 kg NH ₃ -N/år

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget er der en fersk eng, se kort 5. En beregning af ammoniakdepositionen fra den ansøgte produktion fremgår af tabel 4. Engen er besigtiget i juni 2010 i forbindelse med en godkendelse af et andet husdyrbrug i området ved Havlykkevej. Engen beskrives som ret våd og med en intakt og veludviklet fugtighedsvegetation. Der ligger to vandhuller i engen. Engen vurderes som egnet yngle- og rasteområde for bilag IV-padderne Spidssnudet frø, Springfrø og Stor Vandsalamander. Der er endvidere observeret Grønbroget Tudse i 1998. Naturtilstanden er vurderet til moderat (III).

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 5 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 5, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i naturtypen, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Tabel 5. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden mangelfuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt	Aktiviteter, der kan påvirke dens

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
	og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedeblad, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.
Grønbroget Tudse	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og	Ophør eller ændring af driften i

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
	<p>Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Kребseklø.</p>
Stor kærguldsmed	<p>Horreby Lyng og Listrup Lyng.</p>	<p>Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.</p>
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårflyelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	<p>Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	<p>Tilgroning, vandstandssænkning.</p>